

א] [מנחות זג:ג, ט] [ע"י תוספות וזכום ג, ד"ה א"ס, א] רש"ל מ"ו, ד] זכרות מב, זכום ג, מנחות זג:ג, ס] [תוספתא דתגינה פ"ג, ט] [קדושין כח: ט, ו] ויקרא א], ח] ס"א ושאול, ט] ויקרא ג', ו] ויקרא א], ס] ז"ל שער],

תורה אור השלם

1. ויקרב את העֶלָה ויִעָשֶׂה כַּמִּשְׁפָּט. ויקרא ט טז

גליון הש"ם

גמ' אמר רב פפא איבעי מאה שקיל. ע"י נדרים מה ע"א ברין דיה לא שט: רש"י ד"ה ב"ש בו' לא דחינן סביבה דידהו. וק"ל לפי מה דקיימין פתה דב"ש ליל סמיכה כולל בשלמי חובה גם בחול אכור דהוי עבודה קדשים דהא גם בז"ט לא מיקרי משמט דבע"ת רק הא משמט ככל מה מ"ש רש"י במתנין ו"ע:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א] תוס' ד"ה ללא גמרי וכו' דפי' אין דורשין משטנה דבהי פליגי לה"י. י"ז ע"י פסקיה פ"ז ע"א תוס' ד"ה וזלו וכו':

מוסף רש"י

ויעשה כמשפט. בעולת חובה כתיב ויהי ציבם השמיני, והיאל עולה חובה הימה לכדיי קח לך עגל זן בקר לחטאת ואיל לעולה תמימים, וכתיב בסמיכה תמים (מנחות זג: מנח"י). למד על עולת חובה שטעונה סמיכה. כגון הא' דמילואים, ועולת ראייה כמו עולת חובה הא' (סו).

מוסף תוספות

א. דלעיל מנייה (ויקרא ט, טז) כתיב ויקרב את קרבן העם. תר"פ. ב. דהיינו עולה המילואים שהיא ציבור ושעה, וילפינן לה מעולת נדבה דפרשת ויקרא שהיא קרבן יחיד ולדורות. תר"פ. ג. משמיני למילואים שהיא קרבן ציבור ולפי שעה. סו.

יום טוב פרק שני ביצה

ואגלח ממעוט מעשר שני. קרבנות שגור עליו הכתוב ציוס תגלחתו אקנה ממעות מעשר שני: נדור. על המודה ואינו יואל זה ידי חגיגה: **נויר ואינו מגלח**. ממעות מעשר אלא מן החולין דכיון דלמך הרי עלי נתחייב דלמירה לגבוה כמסירה להדיוטו וכו דער

ואגלח ממעות מעשר שני מהו א"ל *נדור ואינו יוצא *נויר ואינו מגלח: ההוא גברא דאמר להו הבו ליה ארבע מאה זוזי לפלוני ולנסיב ברתי * אמר רב פפא *ארבע מאה שקיל וברתיה אי בעי נסיב אי בעי לא נסיב טעמא דאמר הבו ליה ולנסיב אבל אי אמר לנסיב והבו ליה אי נסיב שקיל ואי לא נסיב לא שקיל: יתיב מרימר וקאמר להא שמעתא משמיה דנפשיה א"ל רבינא למרימר אתון הכי מתניתו לה אנן כדבעא מוניה ריש לקיש מר' יוחנן מתנינן לה: ^בתני תנא קמיה דר' יצחק בר אבא ויקרב את העולה ויעשה כמשפט כמשפט עולת נדבה למד ^גיעל עולת חובה שטעונה סמיכה א"ל דאמר לך מני בית שמאי היא דלא גמרי שלמי חובה משלמי נדבה דאי בית הלל כיון דגמרי שלמי חובה משלמי נדבה עולת חובה נמי לא תבעי קרא דגמרי מעולת נדבה וממאי דבית הלל שלמי חובה משלמי נדבה גמרי דלמא מעולת חובה גמרי ועולת חובה גופא בעיא קרא מאי שנא משלמי נדבה דלא גמרי שבן מצויין מעולת חובה נמי לא גמרי שבן כליל ^ד(אלא) אתיא מבינייא וסברי בית שמאי שלמי חובה לא בעו סמיכה והתניא אמר רבי יוסי ה"לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על הסמיכה עצמה שצריך על מה נחלקו על ^התכף לסמיכה שחיטה שבית שמאי אומרים אינו צריך וובית הלל אומרים צריך הוא דאמר כי האי תנא דתניא אמר רבי יוסי בר' יהודה לא נחלקו בית שמאי ובית הלל על תכף לסמיכה שחיטה שצריך על מה נחלקו על הסמיכה עצמה שבית שמאי אומרים אינו צריך ובית הלל אומרים צריך: ת"ר ^ומעשה בהלל הזקן שהביא עולתו לעזרה לסמוך עליה ביו"ט חברו עליו תלמידי שמאי הזקן אמרו לו מה טיבה של בהמה זו אמר להם נקבה היא ולובחי שלמים הבאתיה שבשש להם בזנבה וחלכו להם ואותו היום גברה ידם של בית שמאי על בית הלל ובקשו לקבוע הלכה כמותן והיה שם זקן אחד מתלמידי שמאי הזקן ובבא בן בוטא שמו שהיה יודע שהלכה כבית הלל ושלח והביא

כ.

ג א מ"י פ"ג מהל' תגינה הלכה יד:
נא ב מ"י פ"ח מהל' מירות הלכה יד:
גב ג מ"י פ"יא מהל' וסיה הלכה כ סמג לאון פכ טו"ט ע"ח ס'י רנב ספקי יד [רב אלפס כ"ב פ"ט דף נג ע"ג]:
גד ד ה מ"י פ"ג מהל' מעשה הקרנות הל' ו סמג עשין קפג:
נר ו מ"י שס הל' י:

רבינו הגנאל

הזכיר מעשה שדומה לו, ההוא דאמר הבו ת' זוז לפלוני ולינסיב ברתי, אמר רב פפא ת' זוז שקיל, דהא אמר הבו ליה ת' זוזי, ברתיה אי בעי שקיל ואי בעי לא שקיל, וזו שקיל, דהא אמר הבו ליה ת' זוזי, ולינסיב, אבל אי פירש ואמר לינסיב והבו ליה, אי נסיב ברתיה שקיל, ואי לא נסיב לא שקיל.
תני תנא קמיה דר' יצחק, מאי דכתיב ויקרב את העולה ויעשה כמשפט, כמשפט עולת נדבה, מה עולת נדבה כתיב בה אם עולה קרבנו מן הבקר וגו', וכתיב בה וסמך ידו על ראש העולה וגו', כך עולת חובה טעונה סמיכה. אמר ליה זו לביש היא דאע"ג דכתיב סמיכה בשלמי נדבה, שנאמר ואם זבח שלמים קרבנו וגו', וסמך ידו על ראש קרבנו, כיון דבשלמי חובה לא כתיבא סמיכה לא ילפי הני מהוני, ולפיכך שנו ב"ש במשנתנו מביאין שלמים ואין סומכין, דאי כ"ה כיון דגמרי שלמי חגיגה משלמי נדבה, לפיכך שנו במשנתנו מביאין שלמים וסומכין עליהן, בעולת חובה לב"ה לא היה צריך לבחוב כמשפט וללמוד הימנו סמיכה בעולת חובה, אלא אפילו בלא פסוק ל"ף עולה מעולה, כמה דילפי שלמי חובה משלמי נדבה. ודחינן וממאי דב"ה זה ששינוי סמיכה בשלמי חובה משלמי נדבה למדו אותה, דלמא חובה מחובה למדו, שלמי חובה מעולת חובה למדו, ועולת חובה גופה בעיא קרא מפורש שיש בה סמיכה, ולפיכך אתא כמשפט לומר שעולת חובה טעונה סמיכה. ואמרין ^ללמה דריות שלא ילמדו סמיכה לשלמי חובה משלמי נדבה, דיאכל למיפרך מה ששלמי נדבה שכן מצויין בכל השנה כולה ולפיכך טעוין, אבל שלמי חובה שאינם אלא בימים טובים בלבד לא, עולת חובה נמי איכא למיפרך מה לעולה שכן כליל, תאמר בשלמי חובה שאין עולה מהן למזבח אלא דם וחלב בלבד. ופרקינן אלא [אתיא] מבינייא, כלומר אתיא משתיין מעולת חובה ושלמי נדבה, ושלמי חובה לב"ש לא בעי סמיכה, והתניא א"ד יוסי לא נחלקו ב"ש ובי"ה על שלמי חובה שטעוין כו'. ת"ד מעשה בהלל שהביא עולת לעזרה לסמוך כו'.

ואם תאמר והא הו דצר ההא מן הדיקש דעולת חובה לא ידעינן אלא מנדבה דכמשפט ודצר הלמד דהיקש אינו ומלמד צניין אכ וי"ל דבעיאל היא צנזחים (דף ג.) אס חוזר ומלמד צניין אכ ואס לאו והכא קאמר אס תמזי לומר חוזרין ומלמדין צניין אכ דצר הלמד דהיקש מעולת חובה גמריי לה דחובה מחובה ילפינן: והציא

שלמי נדבה שכן מצויין בכל השנה כולה ולפיכך טעוין, אבל שלמי חובה שאינם אלא בימים טובים בלבד לא, עולת חובה נמי איכא למיפרך מה לעולה שכן כליל, תאמר בשלמי חובה שאין עולה מהן למזבח אלא דם וחלב בלבד. ופרקינן אלא [אתיא] מבינייא, כלומר אתיא משתיין מעולת חובה ושלמי נדבה, ושלמי חובה לב"ש לא בעי סמיכה, והתניא א"ד יוסי לא נחלקו ב"ש ובי"ה על שלמי חובה שטעוין כו'. ת"ד מעשה בהלל שהביא עולת לעזרה לסמוך כו'.

^[א] כ"ה במ"י

לאן